

alpMedia Newsletter

Informacijska služba CIPRA – 19.07.2007, št. 14/2007
www.cipra.org/alpmedia

Skupna promocija Alp: alpski rog kot ambasador Alp?

Leta 2006 so v Alpah zabeležili skupaj 108 mio. prenočitev v več kot 21.000 prenočitvenih obratih. Ta in še drugi rezultati, ki se nanašajo na turistične tokove na alpskem območju Švice, Avstrije, Nemčije in Južne Tirolske, je nedavno objavil deželni statistični urad Južne Tirolske (ASTAT) v svojem informacijskem biltenu v poglavju „Turizem na nekaterih alpskih območjih v letu 2006“.

Trajnostni razvoj kot cilj – tudi v politiki turističnega razvoja!

© www.pixelquelle.de

Pri tem je zanimivo, da predstavljajo glavino gostov na različnih območjih Alp domači turisti: turisti torej za počitniško destinacijo izbirajo domače kraje. Analiza je tudi pokazala, da prihaja okoli 45 odstotkov dopustnikov iz Nemčije, 33 odstotkov iz drugih alpskih držav in le 22 odstotkov iz držav zunaj Alp. Tako nizek odstotkovni delež je bil prav gotovo eden od razlogov, da bodo tri države - Avstrija, Nemčija in Švica - v prihodnje združile dejavnosti v turističnem oglaševanju in skupaj oglaševale „počitnice v Alpah“. To je tudi sklep, ki so ga v začetku

julija v Rostocku sprejeli švicarska ministrica ter avstrijski in nemški minister za gospodarstvo Doris Leuthard, Martin Bartenstein in Michael Glos. Omenjene alpske države nameravajo v smislu tega koncepta skupaj nastopiti na svetovni razstavi Expo 2010 v Šanghaju in se pri tem - s kravjimi zvonci in alpskimi rogovi – predstaviti v vlogi ambasadorjev alpskega turizma.

Nujnost čezmejnega sodelovanja in skupnega trženja v turizmu postaja vedno očitnejša, vendar bi po mnenju Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA) moral vidik trajnostnega razvoja v tako dobro subvencionirani panogi, kot je turizem, vendarle imeti pomembnejšo vlogo. A pot do trajnostnega razvoja v alpskem turizmu je še daleč in povečan prekomorski letalski promet zagotovo ne bo prispeval k temu cilju. Trajnostnemu turizmu je posvečena tudi zadnja številka informativnega biltena CIPRA Info (št. 83), ki si jo je mogoče presneti z naslova <http://www.cipra.org/sl/cipra-home/alpmedia/publikacije/3015> (de/fr/it/sl).

Vir: http://www.provinz.bz.it/pressnotes/module/pres_getimg.asp?imgID=280329 (de/it)
<http://www.kurier.at/nachrichten/wirtschaft/87205.php> (de)

Vsebina

Stran 1

Skupna promocija Alp: alpski rog kot ambasador Alp?

Stran 2

Vreme in podnebje v Alpah

Pomanjkljivo varstvo narave v Avstriji

Sožitje z volkovi je možno zaradi nadzorovanih pašnikov

Mednarodna delavnica o storitvah za prebivalce podeželskih gorskih regij

Stran 3

Gymnaestrada 07: zgled trajnostnega koncepta

Zimske olimpijske igre na Kavkazu

NENA: srečanje, izmenjava in vsealpska podjetniška mreža

Južna Tirolska podpira slovenske Korošce

Stran 4

O tem in onem

Prireditve

Saj ni res, pa je...

Najpomembnejši članki:

Več na strani 2: Vreme in podnebje v Alpah

Švicarska meteorološka služba MeteoSchweiz je v sodelovanju z raziskovalnimi skupinami iz celotne Evrope in Kanade razvila internetno platformo.

Več na strani 3: Gymnaestrada 07: zgled trajnostnega koncepta

SUSPORT (Sustainability & SPORT) se imenuje okoljski in trajnostni koncept za prireditelje športnih dogodkov, ki so ga organizatorji mednarodne telovadne prireditve Gymnaestrada 2007 izdelali v sodelovanju s švicarskim Turnfestom 2007.

Vreme in podnebje v Alpah

Švicarska meteorološka služba MeteoSchweiz je v sodelovanju z raziskovalnimi skupinami iz celotne Evrope in Kanade razvila internetno platformo. Ta vsebuje številna spoznanja in rezultate, ki so bili doseženi v zadnjih dvanajstih letih pri raziskovanju vremenskih in podnebnih razmer na območju Alp. V poskusni fazi, ki bo trajala do novembra, lahko operativne in opazovalne službe ter predstavniki iz gospodarstva na platformi preizkušajo več modelov za napovedovanje močnih padavin in visokih voda. Raziskovalci nameravajo v prihodnje urediti javen dostop do izbranih vidikov platforme.

Drug vidik podnebja, vplive segrevanja ozračja na alpsko biotsko raznovrstnost, obravnava nova študija, ki so jo pripravili na dunajski Univerzi za kmetijstvo, gozdarstvo in obnovljive vire. Premik vegetacijskega pasu v višje predele ogroža številne alpske rastlinske in živalske vrste. Zlasti je temu pojavu izpostavljena smreka, vendar pa je akutno ogroženo tudi večje število drugih avtohtonih vrst rib, pa tudi ruševca in planinski zajec.

Poleg zmanjšanja izpustov CO₂ sedaj avstrijski Zvezni zavod za gozdove (ÖBf) in WWF zahtevata uvedbo dodatnih ukrepov, kot so npr. intenzivnejše povezovanje habitatov ali več primerov renaturacije vodotokov, s čimer bi povečali možnosti prilagajanja za rastline in živali.

Vir in informacije na: http://www.meteoschweiz.admin.ch/web/de/meteoschweiz/medienmitteilungen/MAP_D-PHASE.html (de/fr/it/en); <http://www.wwf.at/de/menu27/artikel334/> (de)

Smreke na območju Alp sodijo k „poražencem“ podnebnih sprememb.

© www.pixelquelle.de

Pomanjkljivo varstvo narave v Avstriji

Pri vzpostavljanju in vzdrževanju mreže Natura 2000 se je v zadnji vrsti znašla Avstrija. Potem ko se avstrijske zvezne dežele za zadnji poziv Komisije EU z dne 21. marca k naknadni določitvi habitatov ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v omenjeno omrežje niso zmenile, je bil konec junija sprejet uradni sklep o vložitvi tožbe pred Evropskim sodiščem. To zadeva, denimo, tudi srednjealpsko sonaravno reko Isel na Vzhodnem Tirolskem, saj njene peščene in prodnate plitvine dajejo zatočišče dragocenim rastiščem pionirske rastline tamariske. Kot je razvidno iz dopisa Evropske komisije, bo naknadna uvrstitev habitata Isel v omrežje Natura 2000, kar bi morala storiti Tirolska, iztožena prek Evropskega sodišča. Isto velja za dežele Koroško, Zgornjo Avstrijo, Salzburg, Štajersko in Vorarlberg, kjer regije z ogroženimi tipi habitatov še vedno čakajo na uvrstitev v seznam območij Natura 2000. Vir: http://www.umwelt-dachverband.at/service/presse/natura2000_130607.htm (de)

Reka Isel bo morala biti sprejeta v evropsko omrežje posebnih varstvenih območij Natura 2000.

© OeAV/Fachabteilung Raumplanung-Naturschutz, Josef Essl

Sožitje z volkovi je možno zaradi nadzorovanih pašnikov

Pred kratkim je piemontska pokrajinska uprava v Italiji sklenila, da bo zagotovila finančni sklad v višini 100.000 evrov in jih namenila tistim lastnikom koristnih domačih živali, ki bodo uredili varovane in nadzorovane pašnike. Če bo v nočnem času drobnica ograjena in če bodo črede varovali psi čuvaji, se bo občutno zmanjšalo tudi število napadov volkov in plenitev.

V zadnjem času vedno znova prihaja do odstreliv volkov, ki so na alpsko območje prišli od drugod, primer sta Francija in Švica, kjer je število osebkov v populaciji izredno majhno. Zahteve po odstrelu se stalno pojavljajo tudi v Italiji: najprej na območju Apeninov, kjer se je volk že ustalil in je sožitje s pašnimi dejavnostmi uresničljivo, nato pa še v Alpah, kjer se je ponovno naselil v zadnjih letih. Pritisku, ki ga izvajajo lovci in lastniki živine, se doslej še nihče ni uklonil - ne italijanska država niti posamezne dežele.

Vir in nadaljnje informacije na: <http://www.catouno.it/fauna/Lupo/2005%20report%20Progetto%20Lupo.pdf> (it) <http://www.regione.piemonte.it/governo/bollettino/abbonati/2007/26/siste/00000118.htm> (it)

Mednarodna delavnica o storitvah za prebivalce podeželskih gorskih regij

Naslednja delavnica, ki bo potekala v okviru projekta CIPRE „Prihodnost v Alpah“, bo posvečena inovacijam, skupni rabi in participaciji pri storitvah za prebivalce podeželja v gorskih regijah. To zadeva zlasti odmaknjena in redko poseljena gorska območja, kjer je zaznati poslabšanje storitvene ponudbe. Delavnica bo predstavila zasnove inovativnih rešitev za različna področja, med drugim za promet, oskrbo otrok, zdravstvene zadeve, socialne službe, upravne organe in zaposlovanje. Udeleženci bodo lahko posamezno problematiko še poglobili na okroglih mizah, strokovni ekskurziji in v okviru delovnih skupin.

Delavnica bo potekala od 4. do 5. oktobra 2007 v francoskem kraju Saint André les Alpes. Delovna jezika bosta francoščina in italijanščina, simultano prevajanje je zagotovljeno.

Program in prijava: <http://www.cipra.org/fr/avenir-dans-les-alpes/telecharger/serie-de-seminaires> (fr)

Gymnaestrada 07: zgled trajnostnega koncepta

SUSPORT (Sustainability & SPORT) se imenuje okoljski in trajnostni koncept za prireditelje športnih dogodkov, ki so ga organizatorji mednarodne telovadne prireditve Gymnaestrada 2007 izdelali v sodelovanju s švicarskim Turnfestom 2007. Na Gymnaestradi se je v času od 8. do 14. julija okoli 22.000 udeležencev iz 50 držav zbralo v majhnem avstrijskem mestu Dornbirn (Vorarlberško), ki je bilo izbrano med številnimi kandidati. Organizator je pri tej svoji odločitvi izhajal tudi iz trajnostnega koncepta: pri projektu Komisije EU Interreg III A gre namreč za trajno sodelovanje med regijami v mednarodnem obmejnem prostoru ob Bodenskem jezeru, za zasnovo in izvedbo velikih prireditev, kar bo v korist regiji ob sočasnem ohranjanju okolja in narave. Za tak koncept je dobrodošlo dejstvo, da je okoljska ozaveščenost prebivalcev regije Bodensko jezero že tradicionalno na zelo visoki ravni in da jim je kakovost življenjskega prostora zelo pomembna. Področja, zajeta v konceptu, vključujejo poleg mobilnosti in prometa, oskrbe s storitvami javnega interesa, energijske bilance in preprečevanja odpadkov tudi kulturo in socialne zadeve. Vir in nadaljnje informacije: <http://www.wg2007.com/> (de/en); http://www.interreg.ch/news1_d_A269A300481646DBB89DCF4133F1C7D4.htm (de/fr)

Cilji Dornbirna/A za organizacijo naslednje svetovne gymnaestrade v švicarski Lozani so visoki.

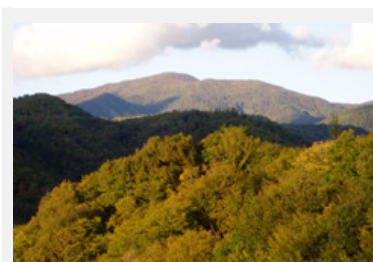
© www.wg2007.com

Zimske olimpijske igre na Kavkazu

Zimske olimpijske igre 2014 bo priredilo rusko mesto Soči na Kavkazu, ki je tako premagalo južnokorejski Pjeongčang. Kandidaturo svojega počitniškega domicila je osebno podprl ruski predsednik Vladimir Putin. Najpomembnejši sponzor bo rusko plinsko podjetje Gazprom. Z 9 mrd. USD bodo zgradili načrtovana prizorišča tekmovalni in infrastrukturne objekte, ki obstajajo zaenkrat le kot računalniška simulacija.

Okoljevarstveniki so zaradi dejstva, da se je IOC odločil za Soči, že izrazili svojo kritiko. Načrtovana dela bodo namreč pomenila precejšnje obremenitev za naravno okolje: večina objektov leži na območju narodnega parka Soči, gradbena dela pa bodo zajela tudi kavkaški biosferni rezervat, ki predstavlja svetovno naravno dediščino. Zaradi izbora IOC pa niso zaskrbljeni le okoljevarstveniki, saj tudi v drugih državah obstaja bojazen, da se bodo morali tradicionalni zimskošportni kraji v prihodnje umakniti finančno močnim, novim tržiščem.

Vir: http://www.provinz.bz.it/pressnotes/module/pres_getimg.asp?imgID=280329 (de); <http://news.de.msn.com/panorama/Article.aspx?cp-documentid=5446394> (de)

Obsežni gradbeni projekti bodo imeli negativne posledice za naravno krajino na območju Sočija.

© www.pixelio.de

NENA: srečanje, izmenjava in vsealpska podjetniška mreža

CIPRA International želi v okviru projekta NENA vzpostaviti mrežo inovativnih in trajnostnih podjetij iz alpskega prostora. Da bi vsealpsko mrežo in načrtovanje skupnih prihodnjih akcij še okrepila, bo v Bregenzu v Avstriji od 26. do 28. septembra 2007 organizirala večjo prireditev.

CIPRA je doslej v okviru projekta NENA organizirala že dve delavnici. Dne 11. in 12. maja si je okoli dvajset udeležencev že ogledalo podjetja in stavbe v Churu v Švici in na Vorarlberškem v Avstriji in ob tej priložnosti razpravljalo o ustvarjanju dodane vrednosti v lesnopredelovalni verigi in pri ekološki gradnji. Naslednjega srečanja, ki je bilo organizirano 28. in 29. junija letos – kar je rezultat sodelovanja med CIPRO International, Rhône-Alpes Energie Environnement in Gospodarsko-industrijsko zbornico mesta Grenoble v Franciji, se je udeležilo okoli 80 zainteresiranih, ki so si izmenjali informacije in izkušnje o temah, kot sta financiranje obnovljivih virov energije in velike fotovoltaične elektrarne. Na obeh delavnicah se je pokazalo, da se tudi drugi pogosto soočajo z enakimi težavami in da so bili procesi, ki se morda zdijo neuresničljivi, uspešno izpeljani že v katerem od drugih krajev. Istočasno so udeleženci med seboj navezali stike, kar bo omogočilo sodelovanje tudi v prihodnje.

Rezultati, doseženi na delavnici, in druge informacije o dogodku v Bregenzu so objavljeni na spletnem naslovu <http://www.nena-network.net> (en). Projekt NENA sofinancira program Evropske unije INTERREG III B.

Južna Tirolska podpira slovenske Koroške

Kot je zagotovil deželni glavar Luis Durnwal predstavnikom Avstrijskega centra za etnične skupine, namerava italijanska pokrajina Bolzano sodelovati pri gradnji kulturnega središča za koroške Slovence v Celovcu. Finančno podpora bo omogočil zakon o spodbujanju sodelovanja z manjšinami. Na srečanju je bila poleg projekta gradnje centra pomembna še ena točka, in sicer izmenjava izkušenj. Tako je bil predmet razprave trenuten položaj Slovencev na Južnem Tirolskem in v Avstriji kot tudi nemške manjšine v Sloveniji, udeleženci pa so poleg tega spregovorili o različnih izobraževalnih sistemih in pouku v maternem jeziku. Ob zaključku so predstavniki Koroške deželne glavarja Durnwalderja povabili, da bi v obliki predavanj tako na Dunaju kot tudi na Koroškem poročal o južnotirolskem modelu manjšinskega varstva. Vir: http://www.provinz.bz.it/lpa/news/news_d.asp?art=177056 (de)

O tem in onem

Stanje vodostaja na reki Pad je kritično

Največji italijanski reki, ki jo napajajo številni vodotoke z južne strani Alp, grozi nevarnost, da bo presahnila. V zadnjih letih se je povprečna vodnatost reke Pad vidno zmanjšala. Paradoksalno je, da bi lahko reka presahnila že danes: srednji vodostaj znaša na ustju okoli 1500 kubičnih metrov, ob suši celo samo še 180 kubičnih metrov, dovoljeni odvzem vode pa znaša 1800 kubičnih metrov na sekundo.

Zaradi zim z malo snega v zadnjih letih in krčenja ledenikov so se zmanjšale zaloge vode na gorskih območjih. Poleg omenjenih posledic podnebnih sprememb so vzroki za „izsušitev“ reke Pad tudi raba vode za proizvodnjo vodne energije, namakanje polj in industrija. Nadaljnji problem je prodiranje morske vode po toku navzgor. Po izjavah strokovnjakov bo zaradi tega v prihodnjih desetletjih prihajalo do zasoljevanja reke Pad v dolžini sto kilometrov.

Vir in nadaljnje informacije: http://www.conferenzacambiamentoclimatici2007.it/site/it-IT/Sezioni/workshop_e_convegni/Documenti/workshop_po.html (it)

Izšli novi knjigi o obvladovanju tveganja in stoletnici revije Géographie Alpine

Aktualna izdaja Revue de Géographie Alpine v petih poglavjih prinaša prikaz sistemov obvladovanja tveganja v urbanih alpskih prostorih ter sistemov zgodnjega obveščanja in strategije obvladovanja kriznih situacij na regionalnopolitični ravni. Avtorji so opravili tudi analizo primerov iz Francije, Italije, Mehike in Slovenije. *Bibliografija: Revue de Géographie Alpine/Journal of Alpine Research. ISSN 0035-1121. Institut de Géographie Alpine, Grenoble(de,fr). Vir: http://iga.ujf-grenoble.fr/territoires/editions/RGA/rga_som072.htm (fr)*

Ob svoji stoletnici delovanja je Institut Géographie Alpine izdal še eno publikacijo, ki vsebuje članke, objavljene v različnih strokovnih revijah od leta 1913 dalje. Publikacija predstavlja tudi dejavnosti inštituta in pojasnjuje različne znanstvene pristope, ki so vplivali na delovanje inštituta in veljajo še danes.

Bibliografija in več informacij: „Ces Géographes qui écrivent les Alpes. Une relecture de la Revue de Géographie Alpine à travers le siècle »-FOURNY Marie-Christine, SGARD Anne, 2007 (fr); iga.rga@ujf-grenoble.fr <http://iga.ujf-grenoble.fr/territoires/editions/Ascendance/CA2007.htm> (fr)

Uspeh avtobusne linije v alpskih dolinah

Ker se je uvedba avtobusne linije po švicarskih alpskih dolinah v prvem poskusnem letu izkazala za velik uspeh, se bo projekt nadaljeval tudi naslednje leto. Avtobus zagotavlja namreč boljšo prometno povezanost s turistično zanimivimi gorskimi območji, do katerih ni prevoza z javnimi sredstvi ali pa so ta območja s sredstvi javnega prevoza težje dosegljiva. V prvem letu je bilo v doline Greina (Graubünden), Gantrisch (Bern), Binntal (Valais) in Moosalp (Valais) skupaj prepeljanih okoli 15.000 potnikov. Izkušnje iz projekta, v okviru katerega je bila uvedena avtobusna linija po alpskih dolinah, bodo uporabne tudi dolgoročno, prenesti pa jih bo mogoče tudi v druge regije, zato je bila februarja letos državi predložena prošnja za nadaljnji razvoj projekta „IG Bus Alpin“.

Vir in več informacij na <http://www.sab.ch> (de/it/fr)

Prireditve

Salon: **17ème salon du livre de Montagne et rencontre internationale.** Passy/F, 10.-12. 8. 2007. Delovni jezik: fr. Organizira: Office de tourisme de la ville de Passy/F. Več informacij na spletnem naslovu:

<http://www.passy-mont-blanc.com/voirnews.asp?N=116> (fr/en)

Zaključni projekt gradnje galerije 57/34.6 km: **Mutamenti – kulturni razvojni trendi in globalizirani svet.** Bellinzona/CH, 24.-25. 8. 2007. Delovni jeziki: de, fr, it, en. Organizirajo: Pro Helvetia, Mestna občina Bellinzona in Društvo za promet Bellinzona z okolico. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.prohelvetia.ch/index.cfm?rub=1418> (de/fr/ it/en/ro)

Mednarodni kongres: **Fondovalle Alpini: migliorare il paesaggio rurale.** Morbegno/I, 11.-12.10.2007. Delovna jezika: de, it. Organizirajo: Legambiente Lombardia, Dežela Lombardija, IREALP, Univerza v Milanu.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.legambiente.org/TANews/news/data/uptextfiles/flyer2.pdf> (it), alpi@legambiente.org

Mednarodna konferenca: **Le changement climatique et ses conséquences pour les espaces protégés alpins.** Narodni park Stelvio/Stilfserjoch (I), 18.-19. 10. 2007. Delovni jeziki: fr, it, de. Organizira: ALPARC.

Več informacij na spletnem naslovu: www.alparc.org (fr/it/de/sl/en), climate-change@alparc.org

Saj ni res, pa je...

...novi planinski vodič, ki ga je izdala Avstrijska planinska zveza, prinaša tudi opise nenavadnih in spornih pohodniških poti. Te namreč ne vodijo le po neokrnjeni in čudoviti naravi ob Vii Alpini, temveč tudi prek območij, ki sta jih zaznamovala smučarski turizem in raba vodne energije. Primer za to sta, denimo, zasilna pot ob Pitztalskem ledeniku in žičnica pri Söldnu, kjer z elektriko talijo ledeniški led, ko postane pritisk na stebre žičnice premočan. Avtor vodiča Hannes Schlosser pri opisih dejansko stanje opiše naravnost in brez ovinkarjenja, zato podoba Alp, ki jo predstavlja, ni romantična in ponarejena, ampak resnična in neolepšana...

Vodič "Via Alpina - Ötztalske Alpe" (Pitztal – Ötztal – Vent – Schnalstal) lahko naročite pri Avstrijski planinski zvezi na naslovu <http://www.alpenverein.at> (de)